

Vladimír TALÍŘ, *Deníky Josefa Taschka (1914-1920)*

Bakalářská práce, Historický ústav, Filosofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2009, 147 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Předložená bakalářská práce pana Vladimíra Talíře je věnována jedné z nejvýznamnějších postav veřejného života (nejen) Českých Budějovic na přelomu 19. a 20. století, dlouholetému purkmistrovi a významnému představiteli německé menšiny v krajském městě Josefu Taschkovi.

Pramennou základnu předložené práce tvoří především písemnosti uložené ve fondech Státního okresního archivu v Českých Budějovicích (zejména pozůstalostní fond J. Taschka). Dále autor práce pracoval s rozsáhlým souborem domácích i zahraniční literatury vztahující se k dané problematice a v potřebné míře využil rovněž informace obsažené v memoárové literatuře či dobovém tisku. V neposlední řadě důležité místo - z hlediska přípravy edice deníků J. Taschka - zde zaujímá též poměrně rozsáhlý korpus slovníkové literatury, tj. encyklopedie, adresáře, schematicity, topografické a jiné příručky.

Svou práci si autor rozdělil do dvou celků. První část bakalářské práce tvoří nezbytný úvod a závěr spolu se dvěma tématickými kapitolami. Úvod předloženého pojednání přináší fundované vymezení tématu, promyšlené stanovení cílů práce a zasvěcený přehled základní literatury k dané problematice. Podrobněji se pak věnuje popisu a charakteristice pozůstalostního fondu J. Taschka, zejména pak jeho deníkům. Následující kratší kapitola nastiňuje teoretické vymezení deníku z hlediska historiografického bádání. Druhá a poslední kapitola posuzované práce se obšírně věnuje vylíčení událostí z let 1914-1920 v konfrontaci s Taschkovými deníky. Talířův výklad „velkých dějin“ této doby se tu ve zdařilé symbióze prolíná s událostmi regionálními, resp. soukromým životem přírodního aktéra i glosátora těchto událostí. Stručné závěrečné shrnutí nastiňuje možnosti dalšího výzkumu - zde lze s autorem souhlasit, že srovnání životních osudů dvou předních osobností českého i německého veřejného života ve městě, Josefa Taschka a Augusta Zátky, by bylo přínosné a potřebné. To však půjde jen těžko bez systematicky zpracovaných biografii obou významných politiků, které však doposud nevznikly.

Druhou část Talířovy bakalářské práce tvoří přibližně osmdesátistránková pečlivě zpracovaná edice Taschkových deníků z let 1914-1920. Důkladný poznámkový aparát, kterým kolega Talíř doplnil kusé a strohé záznamy Taschkových deníků, přináší celou řadu cenných informací důležitých pro porozumění reáliím nejen jihočeské metropole přelomu 19. a 20. století.

Zde však výčet nezpochybnitelných pozitiv, které nejsou v případě bakalářských prací vůbec běžná, bohužel končí. V ostrém protikladu ke stručnosti Taschkových deníkových zápisů si kolega Talíř libuje ve dlouhých, složitých až nepřehledných souvětích, která znesnadňují porozumění sdělovaným myšlenkám. Za nevhodné pokládám i nepřechylování německých ženských příjmení v českém textu - nejenže zde působí poněkud neústrojně a neumožňují jejich skloňování, ale tento - feministický či módní? - trend posledních let nerespektuje ani charakter mateřského jazyka. Tajnosnubně působí rovněž systém, dle kterého autor používá v textu uvozovky - proč jsou názvy některých spolků či stran v uvozovkách a jiné ne? To, že by práci prospěla pečlivější závěrečná redakce dokládají nejen nečetné úlety jako např. překlad „Die Deutschfortschrittliche Partei“ jako „Německá strana svobodomyšlná“ (s. 12) či informace o „restauračních“ pracích na kostele sv. Mikuláše (s. 26), ale především četné prohřešky z hlediska historického řemesla. Výhrady mám především k poznámkovému aparátu, kde se ukazuje, že pan Talíř neumí používat, resp. nesprávně

používá zkrácené citace (a to v celém textu!). Dále se přímo v textu (s. 13, 19, 31 a 56) objevuje v závorce vysvětlení daného místa spolu s dodatkem - pozn. autora! Znamená to snad, že bohatý poznámkový aparát celé práce včetně edice (tj. úctyhodných cca 950 odkazů) není dílem V. Talíře, anebo autor jenom neumí používat poznámkový aparát a neví, že tyto komentáře může rovněž vložit do poznámky pod čarou? Rovněž mi není zcela jasné, proč jsou v poznámkách k edici všechny odkazy na zdroje informací důsledně uváděny v hranatých závorkách. Poslední část mých připomínek se týká soupisu pramenů a literatury. Jednak zde řada prací uvedených v poznámkách v textu a v edici chybí, dále nepokládám za správné řadit topografické příručky apod. mezi vydané prameny a konečně u všech (!) časopiseckých či sborníkových studií zde zařazených chybí paginace.

Závěrem chci konstatovat, že předložená bakalářská práce, která svým pojetím i rozsahem překračuje standardy obvyklé u tohoto typu kvalifikačních prací, představuje významný příspěvek k poznání dějin jihočeské metropole i česko-německých vztahů na přelomu 19. a 20. století – a to nejen na jihu Čech. Proto bakalářskou práci Vladimíra Talíře doporučuji k obhajobě a navrhuji její klasifikaci (i přes výše uvedené výhrady) ještě stupněm **v ý b o r n ý .**

České Budějovice 28. 8. 2009

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.